

Opracowała Maja Kowalska¹

Przegląd ważniejszych wydarzeń² 15 sierpnia–15 września

20.08. Ministerstwo Środowiska rozpoczęło przyjmowanie zgłoszeń w ramach konkursu Ekobaja. Jest to ogólnopolski konkurs ekologiczno-literacki skierowany przede wszystkim do nauczycieli przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych, a także do wszystkich zainteresowanych osób. Celem imprezy jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród dzieci, kształtowanie postaw proekologicznych, jak również pokazywanie piękna przyrody oraz potrzeby dbania o jej zasoby. Warunkiem udziału w konkursie jest napisanie bajki dla dzieci na temat ochrony środowiska. Ambasadorką uroczystości jest Anna Seniuk. Prace wraz z formularzem zgłoszeniowym można były przyjmowane do 20 września 2015 r.

25.08. Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zatwierdziła nowy program priorytetowy „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”, skierowany do osób indywidualnych, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych. Ma on za zadanie poprawę stanu środowiska naturalnego w skali lokalnej, przy zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Inicjatywy powinny w szczególności rozwiązywać terytorialne problemy środowiska naturalnego, tworzyć i wspierać tamtejsze partnerstwa oraz mechanizmy trwałej ochrony środowiska. Budżet na realizację tego zadania ustalono na poziomie 25 mln PLN. Uczestnicy programu będą mogli uzyskać dotację, która pokryje całość kosztów przedsięwzięcia. Projekt będzie realizowany do końca 2023 r.

27.08. W Ministerstwie Środowiska w Warszawie odbyło się spotkanie wiceministra zasobów naturalnych i ochrony środowiska Białorusi Igora Kaczanowskiego z wiceministrem środowiska Januszem Ostapiukiem. Tematem rozmów było odnowienie współpracy dwustronnej w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej pomiędzy krajami. Ma temu służyć m.in. powołanie polsko-białoruskiej komisji mieszanej do spraw współpracy w dziedzinie ochrony środowiska. Obecnie procedowane są trzy umowy międzynarodowe między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi, które należą do właściwości ministra środowiska i organów przez niego nadzorowanych: umowa o współpracy w dziedzinie

gospodarki wodnej na wodach granicznych, porozumienie w sprawie utrzymania granicznego odcinka i żeglugi na Kanale Augustowskim oraz umowa o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

31.08. Minister środowiska Maciej Grabowski złożył wizytę na Pomorzu. Spotkał się tam z władzami Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni oraz z Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska Zbigniewem Macczakiem. Głównymi tematami rozmów były: pilotażowy projekt poszukiwania, oceny stanu technicznego i możliwości wydobycia amunicji chemicznej zatopionej w polskich obszarach morskich oraz rewitalizacja hałdy fosfogipsów w Wiślince. Celem zadania dotyczącego broni zatopionej w Bałtyku jest przede wszystkim jej inwentaryzacja, określenie możliwości wydobycia oraz oszacowanie ryzyka dla środowiska morskiego, jakie może ona powodować. Przedsięwzięcie będzie realizowane na obszarze Głębi Gdańskiej i Zatoki Puckiej. Projekt jest koordynowany przez Akademię Marynarki Wojennej w Gdyni. Jego realizację będą wspierały liczne instytucje, m.in. Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk, Wojskowa Akademia Techniczna, Instytut Morski oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

31.08–4.09. W Gołaszewie k. Kowala odbyła się XXII Konferencja Naukowo-Szkoleniowa z cyklu Stratygrafia Plejstocenu Polski zatytułowana „Plejstocen Kotliny Płockiej oraz postglacjalna transformacja jej rzeźby”. Celem spotkania była prezentacja najnowszych wyników badań dotyczących stratygrafii i paleogeografii rejonu Kotliny Płockiej oraz dyskusja nad szeroko rozumianymi zagadnieniami plejstocenu Polski. W ramach wydarzenia zorganizowano także wycieczki terenowe po najważniejszych stanowiskach geologicznych Kotliny Płockiej. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Uniwersytet Łódzki oraz Komitet Badań Czwartorzędu PAN.

1.09. Rozpoczęła się kolejna 11. edycja konkursu „Popularyzator Nauki”. Nagrody w konkursie mogą otrzymać osoby i instytucje, które pomagają innym poznać i zrozumieć zachodzące wokół nas zjawiska oraz przybliżają najnowsze wyniki badań naukowych. Impreza jest rozgrywana w czterech podstawowych kategoriach: Popularyza-

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

torzy indywidualni, Instytucje naukowe, Instytucje pozanaukowe oraz Media. Przyznane zostaną też dwa wyróżnienia w kategoriach: Nauka w internecie za internetową aktywność popularyzatorską oraz Sponsor popularyzacji dla osoby lub przedsiębiorstwa finansowo wspierającego działalność popularyzatorską. Kapituła konkursu może przyznać też dodatkową nagrodę specjalną. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach otrzymają dyplomy i statuetki. Konkurs „Popularyzator Nauki” jest organizowany przez serwis „Nauka w Polsce” Polskiej Agencji Prasowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgłoszenia należy składać w terminie do 20 października 2015 r. Szczegółowe informacje o konkursie można znaleźć na stronie: <http://www.naukawpolsce.pap.pl>.

2–3.09. W siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie odbyły się szkolenia dla wnioskodawców z zakresu programu priorytetowego „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej. Część 1) Ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo”, organizowane przez NFOŚiGW. Pierwsze z nich zostało poświęcone zwalczaniu barszczu Sosnowskiego, a kolejne – czynnej ochronie gatunków i siedlisk na obszarach chronionych, ochronie przeciwpożarowej parków narodowych, ochronie gatunkowej dotyczącej restytucji i reintrodukcji skrajnie i silnie zagrożonych gatunków zwierząt, takich jak: głuszec, cietrzew i żółw błotny oraz ośrodkom rehabilitacji zwierząt.

4.09. W Muzeum Geologicznym PIG-PIB w Warszawie otwarto wystawę „Ukraina w obiektywie”. Prezentowane są na niej fotografie autorstwa Andrzeja Piotrowskiego – pracownika instytutu, przyrodnika, muzealnika, podróżnika. Wystawa będzie czynna do 30 listopada br., wstęp wolny.

5–7.09. W Paryżu odbyło się kolejne nieformalne spotkanie ministrów środowiska z całego świata dotyczące przygotowań zaplanowanego na grudzień szczytu COP21. Tym razem konsultacje ministerialne koncentrowały się na środkach wdrożeniowych (finansowanie klimatyczne, rozwój i transfer technologii) oraz adaptacji do zmian klimatu, w tym strat i szkód wynikających z tych zmian. W spotkaniu wziął udział Marcin Korolec, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej.

7–9.09. Szkoleniem w Gdańsku zainaugurowano cykl szkoleń prowadzonych przez Dział Informacyjny PIG-PIB w ramach projektu „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”. Projekt jest skierowany do osób pełniących funkcje geologów powiatowych i wojewódzkich. Ma zasięg ogólnopolski. Jego celem jest wsparcie merytoryczne pracowników administracji geologicznej poprzez poszerzenie ich wiedzy i umiejętności zawodowych z dziedziny geologii, a także umożliwienie bezpośrednich spotkań i wymiany poglądów z pracownikami państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej. W ramach przedsięwzięcia wśród pracowników administracji geologicznej

przeprowadzono konsultacje, które miały na celu zebranie szczegółowych informacji na temat aktualnego stanu wiedzy i potrzeb edukacyjnych tej grupy. Stanowiły one podstawę do przygotowania programu szkoleń dla przedstawicieli administracji geologicznej. Trzydniowe kursy zorganizowane w dwóch cyklach tematycznych prowadzone są w III i IV kwartale 2015 r. w czterech miastach: Gdańsk, Kraków, Warszawa i Wrocław. Na zakończenie projektu zaplanowano konferencję podsumowującą, która odbędzie się w Krakowie w grudniu br. Przygotowywane jest także specjalne wydanie miesięcznika *Przegląd Geologiczny*, w którym zostaną opublikowane artykuły informacyjno-edukacyjne z zakresu geologii złóż, informacji geologicznej, geologicznych baz danych, kartografii, geologii inżynierskiej, geologii środowiskowej, hydrogeologii oraz przepisów prawa. Numer ten ukaże się w grudniu br. Projekt „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej” jest objęty honorowym patronatem głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomira Brodzińskiego. Finansowany jest w całości ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

8–10.09. W Krynicy-Zdroju odbyło się jubileuszowe 25. Forum Ekonomiczne, w którym wzięło udział trzy tysiące uczestników z 60 państw. Zorganizowano ponad dwieście wydarzeń – debat, sesji plenarnych, bloków programowych. Podczas forum minister środowiska Maciej Grabowski ogłosił Krajowy Program Ochrony Powietrza (KPOP). Jego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski przez osiągnięcie w krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z przepisów prawa unijnego, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskaźnikowych przez Światową Organizację Zdrowia. Dokument ten uwzględnia większość uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. W KPOP znajdują się szczegółowe propozycje zmian prawnych dotyczących m.in. wymagań technicznych dla nowych kotłów opalanych paliwami stałymi oraz wymogi odnośnie jakości paliw. Program zawiera również harmonogram działań potrzebnych do osiągnięcia poprawy jakości powietrza w Polsce, w którym wskazano odpowiedzialne za ich realizację podmioty, a także opis systemu monitorowania realizacji działań ujętych w KPOP i listę możliwych źródeł finansowania. Działania podzielono na: krótkoterminowe, które należy zrealizować w terminie do 2018 r. (niektóre z nich wskazano jako priorytetowe do natychmiastowej realizacji), średnioterminowe (do 2020 r.) i długoterminowe (do 2030 r.). Ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz funduszy wojewódzkich na ochronę powietrza do 2020 r. zarezerwowano niemal 9 mld PLN. Ponadto, do dyspozycji pozostają również środki unijne przeznaczone na ochronę środowiska – łącznie ok. 100 mld PLN. KPOP jako jedno z najważniejszych działań przewiduje powołanie partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza.

9.09. Rozpoczęła się organizowana przez Ministerstwo Środowiska kampania „TworzyMY atmosferę”. Jej prze-

slaniem jest poprawa jakości otaczającego nas powietrza poprzez zachęcenie mieszkańców Polski do działań ograniczających emisję szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń. Oprócz spotów telewizyjnych (w głównych stacjach telewizyjnych oraz stacjach tematycznych) i radiowych (emisja od października) w ramach kampanii będą realizowane następujące działania: emisja reklam w internecie, aktywność na portalach społecznościowych i w blogosferze oraz na stronie internetowej kampanii: www.tworzymyatmosfera.pl.

9–11.09. W Europejskim Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach odbył się 84. Zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego (PTG), poświęcony budowie geologicznej Gór Świętokrzyskich i obszarów przyległych. Hasłem tegorocznego zjazdu była „Ekstensja i inwersja powaryscyjskich basenów sedymentacyjnych”. Organizatorami spotkania były: Oddział Świętokrzyski i Oddział Warszawski PTG, Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

10.09. Sejm przyjął wszystkie poprawki wniesione przez Senat do ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska, czyli tzw. ustawy antysmogowej. Znowelizowane przepisy umożliwią władzom samorządowym wprowadzanie ograniczeń w zakresie rodzaju i jakości spalanych paliw, a także określanie parametrów technicznych lub parametrów emisji dla kotłów, zwłaszcza opalanych paliwami stałymi. Ustawa zostanie przekazana do podpisu Prezydenta RP.

11.09. Sejm przyjął poprawki Senatu do ustawy o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Nowe przepisy mają m.in. ułatwić użytkownikom bezpieczne dla ludzi i środowiska pozbywanie się zużytych urządzeń. Ustawa zostanie skierowana do podpisu Prezydenta RP.

11.09. W Ministerstwie Środowiska podczas spotkania ministra środowiska Macieja Grabowskiego z delegacją Zjednoczonych Emiratów Arabskich pod przewodnictwem Rashida Bin Fahada – ministra środowiska i wody, dyskutowano na temat ochrony powietrza. Zostały przedstawione polskie rozwiązania instytucjonalne i technologiczne w zakresie ochrony powietrza przy produkcji energii z węgla kamiennego, w tym zasady monitoringu i ograniczenia szkodliwych emisji. Ponadto w czasie rozmów podkreślono znaczący postęp w walce z zanieczyszczeniami w okresie transformacji polskiej gospodarki. Delegacja emiracka odwiedziła też elektrownię Kozienice i elektrociepłownię Siekierki oraz zapoznała się z instalacją demonstracyjną w Instytucie Energetyki na Siekierkach, zrealizowaną w ramach zadania badawczego „Programu Zaawansowanych Technologii Pozyskiwania Energii” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

15.09. W siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie odbyło się

20. spotkanie Forum „Dobre praktyki w gospodarce odpadami”, poświęcone rewitalizacji terenów zdegradowanych dla poprawy jakości środowiska miejskiego.

15.09. W Ministerstwie Środowiska został zainaugurowany Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły (POPDOW). Jego celem jest poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego osób mieszkających na obszarze dorzecza Odry i górnej Wisły. Ma to zostać osiągnięte poprzez szereg inwestycji w infrastrukturę hydrotechniczną, obejmujących: rozbudowę i przebudowę wałów, umocnienie i stabilizację brzegów, budowę obiektów poprawiających możliwość przeprowadzania fali wezbraniowych przez tereny zurbanizowane, budowę zbiorników i innych obiektów poprawiających możliwości retencyjne. POPDOW przewiduje także powstanie infrastruktury zarządzania powodziowego wraz z powiązanymi z nią środkami technicznymi na trzech obszarach Polski: dorzecza środkowej i dolnej Odry, Kotliny Kłodzkiej (dorzecze Nysy Kłodzkiej) oraz dorzecza górnej Wisły. Dzięki tym inwestycjom zostanie znacząco wzmocniony krajowy system prognozowania powodzi i zdolności operacyjne służb, szczególnie w Polsce południowej i zachodniej. Przedsięwzięcie będzie realizowane z pomocą międzynarodowych instytucji finansowych: Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (Banku Światowego) oraz Banku Rozwoju Rady Europy. Środki na realizację inwestycji będą pochodziły także z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska, budżetu państwa i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Całkowity koszt przedsięwzięcia to około 1,2 mld EUR. Realizacja projektu jest przewidziana na lata 2016–2022. Jego wykonawcami będą instytucje administracji rządowej (regionalne zarządy gospodarki wodnej), samorządowej (wojewódzkie zarządy melioracji i urzędów wodnych) oraz Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

15.09. W siedzibie Ministerstwa Gospodarki odbyła się konferencja pt. „Biznes, a wyzwania społeczne, środowiskowe i gospodarcze kraju. Rola i odpowiedzialność”. Głównym celem spotkania było przedstawienie korzyści płynących z wdrażania zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, stworzenie platformy wymiany wiedzy i opinii pomiędzy przedstawicielami różnych sektorów oraz zaprezentowanie dotychczasowych rezultatów pracy Zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw. Panele dyskusyjne dotyczyły wyzwań społecznych, gospodarczych i środowiskowych oraz ich znaczenia dla biznesu. Wśród uczestników konferencji znaleźli się przedsiębiorcy, przedstawiciele administracji publicznej, organizacji pozarządowych i społecznych, którzy podkreślali rosnące znaczenie etycznych postaw przedsiębiorców, dbałości o środowisko naturalne oraz korzystania z usług dostawców, prowadzących swoje interesy także w sposób odpowiedzialny. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Ministerstwo Gospodarki wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Deloitte, Forum Odpowiedzialnego Biznesu oraz Krajową Izbą Biegłych Rewidentów.